

Η θεία ευχή ολοκληρώνει την εργασία της προσευχής (Άγιος Μάρκος ο Ευγενικός Μητροπολίτης Εφέσου)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2jnD6BW>]

Έτσι λοιπόν μας παρεδόθησαν αυτά τα θεία λόγια, τα οποία δικαίως θα τα ονόμαζε κανείς μνημείο προσευχής και ορθοδοξίας. Αυτά και μόνα τους είναι αρκετά για όσους προχώρησαν στην κατά Χριστόν ηλικία και έφθασαν στην πνευματική τελείωση. Αυτοί ενστερνίζονται και καθένα από τα θεία τούτα λόγια χωριστά, όπως δόθηκαν από τους ιερούς Αποστόλους, δηλαδή το Κύριε Ιησού- Ιησού Χριστέ- Χριστέ, Υιέ του Θεού (κάποτε μάλιστα και μόνον το γλυκύτερο όνομα Ιησού), και το ασπάζονται ως ολοκληρωμένη εργασία προσευχής. Και με αυτήν γεμίζουν απεριγράπτη πνευματική χαρά, γίνονται ανώτεροι της σάρκας και του κόσμου και αξιώνονται να λάβουν θείες δωρεές. Αυτά τα γνωρίζουν, λένε, οι μνημένοι. Για τους νηπίους όμως εν Χριστώ και ατελείς στην αρετή, παραδόθηκε ως κατάλληλη προσθήκη το «ελέησόν με», η οποία τους δείχνει ότι έχουν επίγνωση των πνευματικών τους μέτρων και ότι χρειάζονται πολύ έλεος από τον Θεό.

Μιμούνται έτσι τον τυφλό εκείνον που, ποθώντας να βρει το φώς του, φώναζε στον Κύριο καθώς περνούσε: «Ιησού, ελέησόν με» (Μαρκ. 10, 47). Μερικοί πάλι δείχνουν περισσότερη αγάπη και διατυπώνουν την ευχή στον πληθυντικό, προφέροντάς την ως εξής: «Κύριε Ιησού Χριστέ, ο Θεός ημών, ελέησον ημάς». Και αυτό επειδή ξέρουν πως η αγάπη είναι το πλήρωμα του Νόμου και των Προφητών (Ρωμ. 13, 10), καθώς περιέχει και ανακεφαλαιώνει μέσα της κάθε εντολή και πνευματική πράξη. Συνάμα παίρνουν μαζί τους από αγάπη και τους αδελφούς στην κοινωνία της προσευχής και παρακινούν περισσότερο τον Θεό σε έλεος με το να Τον αναγνωρίζουν κοινό Θεό όλων και να Του ζητούν κοινό το έλεος για όλους. Και βεβαίως, το έλεος του Θεού έρχεται σε μας με την ορθή πίστη στα δόγματα και με την εκπλήρωση των εντολών, που, όπως δείξαμε, ο σύντομος αυτός στίχος της προσευχής περιέχει και τα δύο.

Τα θεία τώρα ονόματα (Κύριος, Ιησούς, Χριστός), με τα οποία μας δόθηκε η ακρίβεια των δογμάτων, θα μπορούμε να βρει κανείς ότι χρονικά αναφάνηκαν με αυτή τη σειρά και τάξη, και ότι και εμείς τα λέμε όπως αυτά φανερώθηκαν από την αρχή. Γιατί παντού η Παλαιά Διαθήκη κηρύττει Κύριο τον Θεό Λόγο, και πριν και μετά την παράδοση του Νόμου, όπως όταν λέει: «Ο Κύριος έβρεξε φωτιά από τον Κύριο» (Γεν. 19, 24), και » είπε ο Κύριος στον Κύριό μου» (Ψαλμ. 109, 1). Και η Καινή Διαθήκη, κατά την σάρκωσή Του, παρουσιάζει τον Άγγελο να Του δίνει το όνομα λέγοντας στην Παρθένο: «θα Τον ονομάσεις Ιησού» (Λουκ. 1, 31), όπως και έγινε, καθώς λέει ο ιερός Λουκάς. Γιατί ως Θεός, Κύριος των πάντων, θέλησε με

την ενανθρώπησή Του να γίνει και σωτήρας μας -έτσι μεταφράζεται το όνομα Ιησούς. Το όνομα πάλι «Χριστός», που φανερώνει την θέωση της ανθρώπινης φύσεως που προσέλαβε ο ίδιος, εμπόδιζε τους Μαθητές πριν το Πάθος να το λένε σε οποιονδήποτε, ύστερα όμως από το Πάθος και την Ανάσταση, ο Πέτρος έλεγε με παρρησία: «να το γνωρίζει όλος ο Ισραήλ, ότι ο Θεός Τον ανέδειξε και Κύριο και Χριστό» (Πραξ. 2, 36).

Και τούτο ήταν εύλογο· γιατί η ανθρώπινη φύση μας που προσέλαβε ο Θεός Λόγος, χρίσθηκε παρευθός από την θεότητά Του, έγινε όμως ό,τι και αυτό που το έχρισε, δηλαδή ομόθεος, αφού ο Ιησούς μου δοξάσθηκε με το Πάθος και αναστήθηκε εκ νεκρών. Τότε λοιπόν ήταν καιρός να αναδειχθεί η ονομασία «Χριστός»· τότε δηλαδή που Αυτός, δεν μας ευεργέτησε απλώς, όπως όταν μας έπλασε στην αρχή ή όταν μετά την συντριβή μας μάς ανέπλασε και μας έσωσε, αλλά και που ανέβασε και την ανθρώπινη φύση μας στους ουραμούς και την συνδόξασε με τον εαυτό Του και την αξίωσε να καθίσει στα δεξιά του Πατέρα. Τότε ακριβώς άρχισε να κηρύττεται Υιός του Θεού και Θεός από τους Αποστόλους, στους οποίους πρωτύτερα, στις αρχές του κηρύγματος, προκαλούσε δέος αυτή η ονομασία και σπανίως την χρησιμοποιούσαν, έπειτα όμως την κήρυτταν φανερά πάνω από τους εξώστες, όπως τους προείπε ο ίδιος ο Σωτήρας (Ματθ. 10, 27). Επομένως τα θεία λόγια της ευχής τοποθετήθηκαν σε σειρά αντίστοιχη με την χρονική ανάδειξη της πίστεως. Έτσι από παντού φανερώνεται σαφέστατα η θεία σοφία εκείνων που τα συνέταξαν και μας τα παρέδωσαν, και από το ότι αυτά ακολουθούν επακριβώς τις αποστολικές ομολογίες και παραδόσεις, και από το ότι αναδεικνύουν το ορθόδοξο δόγμα της πίστεώς μας, και από το ότι μας υπενθυμίζουν τους χρόνους εκείνους κατά τους οποίους εκδηλώθηκε με διάφορους τρόπους η Οικονομία του Θεού για μας, οδηγώντας μας στην θεοσέβεια με κατάλληλα κάθε φορά ονόματα.

Αυτά λοιπόν προσφέραμε εμείς, κατά την δύναμή μας, σχετικά με τα λόγια της ευχής, σαν να κόψαμε άνθη από κάποιο δένδρο όμορφο και μεγάλο. Τον καρπό όμως που αυτά περιέχουν, ας τον μαζέψουν άλλοι, όσοι δηλαδή με την μακρά μελέτη και άσκηση αξιώθηκαν αυτό με το να γίνουν δεκτικοί και να πλησιάσουν τον Θεό.

(Φιλοκαλία των ιερών Νηπτικών, τ. Ε΄, σ. 284-288. Εκδ. Το Περιβόλι της Παναγίας, Θεσσαλονίκη, 1984).